

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Variarvm Lectionvm Libri Dvo Theodori Canteri
Vltraiectini**

Canter, Dirk

Antverpiæ, M. D. LXXIII.

Lactantius tribus in locis ab eodem errore vindicatus, & alter eiusdem
illustratus. Cap. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70886)

quod Plutarchum, quemadmodum adducitur ab Errico Stephano, sed hoc modo:

Αἰδώς τε διασαῖ δ' εἶσω, ἢ μὲν ἔργων ἔ. c. ut apud ipsum Euripidem legitur, ut lector omnino certius sit hunc esse versum Euripidis, non Calci. Et in castigationibus suis in Maximum Tyrium ad hunc locum: τὸ ἐστὶν ἀμείλιχόν τὸ Συρακούσιον ἀντι-
 γὰρ, τοῦ ὄντος ἔργου τοῦ ἀνοῦ, sic inquit: Vulgò hæc Heraclito adscribi solent, qui non Syracusius, sed Ephesus fuit. Hæc ille. Quo loco memori lapsus est vir doctissimus Syracusij enim enigma nuspiam, quod sciam, Heraclito, sed Epicharmo Comico, qui fuit Syracusius, adscribitur. Quod si testimoniis auctorum hoc loco mihi agendum esset, infinita adducere atque adeò referre possem, sed in re nimium manifesta, minimeq; dubia, testimoniis uti supersedo.

Lactantius tribus in locis ab eodem errore vindicatus. & alter eiusdem illustratus.

CAP. XIX.

SE D iam tempus est Lactantium etiam turpissima ac foedissima, quæ ei hætenus insedit, macula vindicare, præsertim cum iam coniecturam nostram veteres manu exarati codices confirmant ac comprobent. Itaque libro 7. cap. 16. sic inquit: Sibyllæ tamen apertè interituram esse Romam loquuntur, & quidem iudicio Dei, quod nomen eius habuerit inuisum,

inuisum, & inimica iustitia, alumnorum veritatem
 populum trucidavit. Hydaspes quoque, qui fuit Me-
 dorum rex antiquissimus, à quo annus quoque
 men accepit, qui nunc Hydaspes dicitur, admirabile
 omnium, sub interpretatione vaticinantis per
 memoriam posteris tradidit, sublatum in
 imperium, nomenq. Romanum, multo ante
 factus, quam illa Troiana gens conderetur. Et
 dem libro cap. 18. Hec ita futura esse, cum
 phœa omnes ex Dei spiritu; tum etiam vates,
 instinctu demonum cecinerunt. Hydaspes enim
 superius nominavi, descripta iniquitate seculi
 extremi, pios ac fideles à nocentibus segregatos,
 cum fletu & gemitu extensuros esse ad calum
 nus, & imprecaturos fidem Iouis. Iouem respice
 rum ad terram, & auditurum voces hominum,
 que impios extincturum &c. Et in diuinationum
 institutionum Epitome Cap. ultimo: Hec omnia
 vera; omnium consona administratione prædicitur
 cum eadem Trismegistus, eadem Hydaspes, eadem
 Sibylla cecinerint, dubitari non potest. Huiusmodi
 in locis pro Hydaspes, Hystaspes legendum, præter
 enim auctoritatem veterum codicum, etiam ex
 Lactantij verbis, satis est colligere, hunc locum
 corruptum, cum inquit: Hydaspes quoque qui fuit
 Medorum rex antiquissimus, à quo & annus
 accepit, qui nunc Hydaspes dicitur, si mutata litera.
 Hystaspis hoc modo etiam meminit Clemens v.

Ant. Murea
 Varia Lectio
 LIII
 28

Sromatum, cum sic inquit: Librosq; Græcos sumite, agnoscite Sibyllam, quomodo unum Deum significet; & ea quæ sunt futura. Et Hystaspem sumite & legite; & inuenietis Dei filium multo clarior & apertius esse scriptum, & quemadmodum aduersus Christum multi reges instituent aciem, qui eum habent odio, & eos qui nomen eius gestant, & eius fideles, & eius tolerantiam & aduentum. Huius etiam meminit Agathias historicus lib. 2. ubi de Zoroastre agens, sic inquit: Sed huius temporis Persæ vetustos mores mutauere, alienisq; legibus utuntur ex Zoroastri Oromasdei disciplinis. Hic, inquam, Zoroastres, siue Zarades, duplici enim vocitatus est cognomine, quo tempore princeps fuerit, legesue tulerit, non satis est compertum. Nam Persæ ipsi nostri temporis, Hystaspis temporibus eum floruisse tradunt: quam ob causam res planè ambigua est, nec facile dignosci potest, an Dary pater, an alius quispiam hic fuerit Hystaspes, utcumque, hic Persarum magister, & magicæ inuentor. Hæc Agathias. Et Ammianus Marcellinus lib. XXIII. Magiam opinionum insignium auctor amplissimus Plato, Magiam esse verbo mystico docet, diuinorum corruptissimum cultum, cui scientiæ sæculis priscis multa ex Chaldeorum arcanis Bactrianus addidit Zoroastres: deinde Hystaspes rex prudentissimus Dary pater, qui cum superioris Indiæ secreta fidentius penetraret, ad nemorosam quandam venerat

H

solitu-

solitūdinē, cuius tranquillis silentiis praesentia Britannorum ingenia potiuntur: eorumque monitoria rationes, mundani motus & siderū, puriorumque sacrorum ritus, quantum colligere potuit eruditus, ex his quae didicit, aliqua sensibus magorum infudit: quae cum disciplinis praesentendi futura per suam quoque progeniem posteris aetatibus tradunt. Ex eorum saecula multa ad praesens una eademque pro sapientia titudo creata deorum cultibus dedicatur. Et Iulianus martyr in Apologia secunda ἰσχυρῶς ἔχει ἰσχυρῶς inquit: Σίβυλλα δὲ τῆς Τυράωνος, ἡ δὲ τῆς Τυράωνος τῶν ἀνάλωσιν ἵνα πνευρῆσθαι. Et alibi in eadem Apologia: κατὰ ἐνέργειαν δὲ τῶν Φαύλων δαυμῶν, Δάνατος ὡς ἐπὶ τῆς Τυράωνος, ἡ Σίβυλλας, τῆς δευτέρας βίβλος ἀναγνωσίου. De quo hic loquitur: nunc ad alteram capitis partem accedamus locumque aliū eiusdem auctoris illustremus. Lucianus itaque lib. I. cap. 10. de Aesculapio agens inquit: Aesculapius & ipse non sine flagitio Apollinis natus, quid fecit aliud diuinis honoribus dignum, nisi quod sanauit Hippolytum? mortem suam habuit clariorem, quod à Deo meruit fulminari. Hunc Tarquinius de illustribus viris disserens, incertis parentibus natum, expositum, & à venatoribus inuentum, canino lacte nutritum: Chironi traditum, didicisse medicinam: fuisse autem Messenium, sed Epidauri moratum. Hac ille. Ad quae interpres multa ex diuersis, tam Graecis quam Latinis

Ant. Murea
Varia Lectio
LII
28

tinis auctoribus, in medium adfert, sed ita parum ad
 rem, ut propositi operis oblitus fuisse videatur.
 Cum enim de Aesculapio longam & prolixam vult
 texere historiam, nihil de eo dicit quod adfert La-
 ctantius ex Tarquutio, licet ille Tranquillum, nulla
 addita ratione, legat. Itaque quod nos alias apud
 Theodoretum ex Apollodoro annotavimus, huic loco
 multum lucis allaturum spero. Eius autem haec sunt
 verba: *Atque ut ad alias que transeam, testis
 est Apollodorus Aesculapium ab aliis quidem exi-
 stimatum filium Arsinoes, ab alijs vero Coronidis,
 qua clandestino violentoque Apollinis congressu praeg-
 nans effecta, editum deinde infestem exposuisse
 dicitur. Hunc vero ait Apollodorus, a venatoribus
 casu repertum, raptumque ab altricis canis uberibus,
 Chironi Centauro delatum fuisse, ibique enutritum,
 medicae arti operam impendisse, cuius in Trica, Epi-
 dauroque civitatibus experimenta prima ediderit.
 Haecenus ille. Qualis hic Tarquitijs fuerit, non-
 dum indagare potui: certum tamen est Tarquitijs
 hac ab Apollodoro mutatum esse.*

Plutarchi locus in vita Alexandri Magni
 expensus.

CAP. XX.

GRAVISSIMVS auctor Plutarchus in vi-
 ta Alexandri Magni de Gynnosophistis ab Alexan-
 dro captis, agens, praeclearam quandam narrat hi-
 storiam